

Hà Nội, ngày 15 tháng 8 năm 2023

Số: NNHM-04/TAYN/TTCN

**BẢN TIN DỰ BÁO KHÍ TƯỢNG THỦY VĂN
PHỤC VỤ NÔNG NGHIỆP KHU VỰC TÂY NGUYÊN
THỜI HẠN MÙA
(Từ tháng 8/2023 đến tháng 10/2023)**

1. Tình hình khí tượng thủy văn nông nghiệp trong 02 tháng qua

Trong tháng 6, độ ẩm không khí trung bình trong khu vực dao động trong 78 - 87%; Tổng tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tháng dao động trong khoảng 351 - 540°C; Bốc thoát hơi tiềm năng dao động trong khoảng 95 - 100mm; Tổng lượng mưa hữu hiệu trong tháng dao động trong khoảng 111 - 123mm; Nhiệt độ tối cao trung bình từ 24 - 31°C, nhiệt độ tối thấp trung bình từ 17 - 23°C, nhiệt độ trung bình tại khu vực Tây Nguyên phổ biến cao hơn TBNN (trung bình nhiều năm) từ 0,5-1,0°C. Tổng lượng mưa thấp hơn so với TBNN cùng thời kỳ từ 20 - 50%, riêng tỉnh Lâm Đồng cao hơn so với TBNN cùng thời kỳ từ 20 - 80%.

Trong tháng 7, độ ẩm không khí trung bình trong khu vực dao động trong 82 - 90%; Tổng tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tháng dao động trong khoảng 336 - 528°C; Bốc thoát hơi tiềm năng dao động trong khoảng 96 - 100mm; Tổng lượng mưa hữu hiệu trong tháng dao động trong khoảng 158 - 173mm; Nhiệt độ tối cao trung bình từ 23 - 30°C, nhiệt độ tối thấp trung bình từ 17 - 23°C, nhiệt độ trung bình tại khu vực Tây Nguyên phổ biến cao hơn TBNN (trung bình nhiều năm) từ 1,0-2,0°C. Tổng lượng mưa cao hơn so với TBNN cùng thời kỳ từ 50 - 100%, một số nơi tại Kon Tum đã quan trắc được giá trị lượng mưa ngày và tổng lượng mưa tháng vượt GTLS so với cùng thời kỳ.

Trong tháng 6/2023 khu vực có mưa trên diện rộng, cục bộ có nơi có lớn trên 100mm. Trong tháng 7 nhiều nơi đã xuất hiện các loại hình thời tiết nguy hiểm ở quy mô nhỏ như dông, lốc, sét, mưa đá, xảy ra ở khu vực Tây Nguyên. Từ ngày 16/7-18/7 tại Gia Lai và Kon Tum đã xảy ra mưa lớn kèm theo dông, lốc; đêm ngày 20/7 mưa lớn xảy ra tại tỉnh Gia Lai. (Nguồn: Trung tâm DB KTTV QG).

Bảng 1: Tình hình khí tượng nông nghiệp trong 02 tháng qua

Yếu tố	Thời gian	
	Tháng 6/2023	Tháng 7/2023
Độ ẩm không khí (%)	78 - 87	82 - 90
Nhiệt độ tối cao (°C)	24 - 31	23 - 30
Nhiệt độ tối thấp (°C)	17 - 23	17 - 23
Tích ôn hữu hiệu (°C)	351 - 540	336 - 528
Mưa hữu hiệu (mm)	111 - 123	158 - 173
Bốc thoát hơi tiềm năng (mm)	95 - 100	96 - 100

Thời tiết đầu tháng 6 có nắng tạo điều kiện thuận lợi cho việc làm đất để xuống giống cho lúa vụ Hè Thu trà chính vụ và công tác thu hoạch quả một số vườn cây ăn quả ra quả sớm. Sang tháng 7, tại Gia Lai và Kon Tum mưa lớn kèm theo dông, lốc từ ngày 16/7-18/7 gây thiệt hại một số diện tích hoa màu, làm đổ ngã lúa, dập nát một số diện tích rau; đêm ngày 20/7 mưa lớn xảy ra tại tỉnh Gia Lai gây thiệt hại một số diện tích lúa.

Ngoài ra, khu vực chiều tối và đêm có mưa rào, cục bộ có mưa to - rất to đã tạo điều kiện cho bệnh nứt thân xì mũ tiếp tục gia tăng diện tích nhiễm trên những vườn sầu riêng, nhất là trên những vườn chăm sóc kém, không thoát nước tốt. Đồng thời, bệnh chết nhanh, bệnh chết chậm, tuyến trùng hại rễ... phát sinh và gây hại trên các vườn tiêu giai đoạn nuôi quả, gây hại nặng cục bộ trên những vườn cây lâu năm chăm sóc kém; nhện đỏ, bọ xít muỗi, bọ cánh tơ tiếp tục hại phát sinh gây hại trên cây chè; bọ xít muỗi tiếp tục gây hại trên Cà phê chè ở Lâm Đồng, bọ cánh cứng, rệp sáp, rệp vảy, bệnh khô cành, khô quả, mọt đục quả, bệnh thán thư, bệnh gỉ sắt... tiếp tục gây hại trên cây cà phê trong khu vực.

2. Dự báo (Từ tháng 8/2023 đến tháng 10/2023)

Trong 03 tháng tới, nhiệt độ tối cao trung bình từ 31-33°C, nhiệt độ tối thấp trung bình từ 21-25°C; tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tháng 8 dao động trong khoảng 573 - 593°C; trong tháng 9 dao động trong khoảng 572 - 581°C; trong tháng 10 dao động trong khoảng 512 - 521°C.

Tổng lượng mưa hữu hiệu trong tháng 8 dao động trong khoảng 31 - 151mm; trong tháng 9 dao động trong khoảng 157 - 162mm, trong tháng 10 dao động trong khoảng 34 - 140mm.

Độ ẩm không khí 03 tháng tới dao động trong khoảng 91-93%. Lượng bốc thoát hơi tiềm năng dao động trong khoảng 86-103mm. Mức độ đáp ứng nước cho cây trồng trong tháng 8, 10 phân bố không đồng đều, một số nơi có thể cao hơn từ 43 – 53%, một số nơi thiếu hụt so với nhu cầu khoảng 62 – 71%. Tháng 9 mức độ đáp ứng nước cho cây trồng về cơ bản được đảm bảo (cao hơn từ 51 - 57% so với nhu cầu).

Trong tháng 8/2023, nhiệt độ trung bình khu vực Tây Nguyên phổ biến ở mức cao hơn ở mức 0,5°C, có nơi cao hơn so với TBNN cùng thời kỳ; tổng lượng mưa ở Tây Nguyên ở mức xấp xỉ so với TBNN cùng thời kỳ. Tháng 9 – 10/2023 trên toàn khu vực nhiệt độ phổ biến cao hơn khoảng 0,5-1,0°C so với TBNN. Tổng lượng mưa tháng 9/2023 phổ biến ở mức cao hơn so với TBNN khoảng 5-10%; tháng 10/2023 TLM ở mức xấp xỉ TBNN. Trong thời kỳ này gió mùa Tây Nam nhiều khả năng gây ra nhiều ngày có mưa rào và dông ở khu vực Tây Nguyên, cục bộ có ngày xuất hiện mưa dông mạnh kèm mưa lớn, mưa tập trung nhiều vào thời điểm chiều tối; tiếp tục đề phòng các hiện tượng dông, lốc, sét, mưa đá. Tháng 8, Tại Buôn Ma Thuột (Đắk Lắk) nhiệt độ trung bình dao động trong khoảng từ 24,5 – 25,5°C, lượng mưa dao động từ 230 – 330mm cho cả thời kỳ. Tháng 9, Tại Buôn Ma Thuột (Đắk Lắk) nhiệt độ trung bình dao động trong khoảng từ 24,0 – 25,0°C, lượng mưa dao động từ 200 – 380mm cho cả thời kỳ. Tháng 10, Tại Buôn Ma Thuột (Đắk Lắk) nhiệt độ trung bình dao động trong khoảng từ 24,0-25,0°C, lượng mưa dao động từ 160-220 mm cho cả thời kỳ (Nguồn: Trung tâm Dự báo KTTV Quốc gia).

Bảng 2: Dự báo các đặc trưng khí tượng nông nghiệp tại khu vực

Yếu tố	Thời gian		
	Tháng 8/2023	Tháng 9/2023	Tháng 10/2023
Độ ẩm không khí (%)	84 - 91	88 - 93	81 - 86
Nhiệt độ tối cao (°C)	31 - 33	31 - 33	29 - 31
Nhiệt độ tối thấp (°C)	24 - 25	24 - 25	21 - 23
Tích ôn hữu hiệu (°C)	573 - 593	572 - 581	512 - 521
Mưa hữu hiệu (mm)	31 - 151	157 - 162	34 - 140
Bốc thoát hơi tiềm năng (mm)	103 - 103	99 - 101	86 - 90
Cân bằng nước (%) (Cây trồng hàng năm)	-71 ÷ 43%	51 ÷ 57%	-62 ÷ 53%

Rau màu phổ biến trong các giai đoạn sinh trưởng và phát triển. Trong tháng 8 và tháng 10 một số nơi trên khu vực mức độ đáp ứng nước cho cây trồng chưa được đảm bảo, thiếu hụt khoảng 62 – 71% so với nhu cầu, do đó, người dân cần theo dõi thời tiết, bổ sung nước cho rau màu nếu thời tiết không mưa, đảm bảo cho rau màu sinh trưởng và phát triển ổn định. Ngoài ra, xuyên suốt thời kỳ khu vực Tây Nguyên dự báo có mưa rào, cục bộ có mưa vừa - mưa to (mưa to tập trung vào chiều và tối), mức độ đáp ứng nước cho cây trồng về cơ bản được đảm bảo, có thể cao hơn so với nhu cầu khoảng 43 - 57%, do đó, tại những vùng này, người dân cần khơi thông mương rãnh, lên luống cao để giúp thoát nước nhanh, không để ngập gây đổ ngã, thối rễ, chết cây và tạo điều kiện cho sâu bệnh phát sinh, phát triển và gây hại. Thời kỳ này cần thường xuyên tỉa bỏ bớt chồi, nhánh vô hiệu; bấm ngọn để cây ra các nhánh phụ nhằm hạn chế chiều cao tránh đổ ngã; cắt bỏ các lá già, lá bị sâu bệnh, lá sát mặt đất tạo độ thông thoáng cho vườn rau. Đồng thời, chú ý triển khai các biện pháp phòng trừ hiệu quả một số loại sâu bệnh có khả năng phát sinh gây hại như: bệnh sương mai, bệnh thối nhũn (do vi khuẩn gây ra), đốm lá...gia tăng trong mùa mưa.

Trong thời kỳ này, hồ tiêu trên khu vực đang trong giai đoạn nuôi quả - chắc quả. Đây là giai đoạn tiêu cần đủ chất dinh dưỡng, cũng là thời kỳ quyết định năng suất và chất lượng của hạt tiêu, tuy nhiên, đây cũng là giai đoạn tiêu rất nhạy cảm với nấm bệnh gây hại. Dự báo cho thấy, mức độ đáp ứng nước cho cây trồng tại một số nơi trên khu vực Tây Nguyên vào tháng 8 và tháng 10 chưa đảm bảo, thiếu hụt trong khoảng 62 – 71%, do đó, người dân cần chủ động nguồn nước, tưới bổ sung, đảm bảo đủ nước cho cây hồ tiêu trong giai đoạn này. Ngoài ra, khu vực Tây Nguyên do ảnh hưởng của gió mùa Tây Nam có khả năng gây mưa rào và dông, cục bộ có mưa vừa – mưa to, mức độ đáp ứng nước cho cây trồng nhiều nơi có thể cao hơn so với nhu cầu trong khoảng từ 43 - 57%, đặc biệt trong tháng 9, do đó, người dân cần đặc biệt chú ý khơi thông hệ thống kênh mương, rãnh thoát nước để nhanh chóng thoát nước khi có mưa to, hạn chế tối đa ngập úng và không để nước đọng ở gốc tiêu gây rụng quả và phát sinh nấm bệnh ở gốc, rễ. Đồng thời, bổ sung đầy đủ chất dinh dưỡng cho cây

tiêu nuôi quả, bón phân đầy đủ và cân đối dinh dưỡng đa, trung và vi lượng. Điều kiện thời tiết tháng tới thuận lợi cho nấm bệnh phát triển gây hại trên tiêu gia tăng như: bệnh chết nhanh, bệnh chết chậm do nấm, bệnh nấm hồng, rệp sáp, bệnh tuyến trùng, ...cần thường xuyên theo dõi nấm bệnh để kịp thời phòng trừ, đồng thời, bổ sung cân đối, đầy đủ chất dinh dưỡng, giúp tiêu tăng cường sức đề kháng, hạn chế nguy cơ nhiễm bệnh lây lan trên diện rộng. Đối với những vườn hồ tiêu đã bị nhiễm bệnh cần xử lý bằng các loại thuốc BVTV đặc hiệu với liều lượng và cách sử dụng theo khuyến cáo của nhà sản xuất. Những trụ tiêu bị bệnh nặng: cần thu gom, tiêu hủy cây bệnh hoặc cây chết, vệ sinh vườn; xử lý thuốc trừ nấm bệnh trên vùng đất có cây bị chết.

Tin phát ngày: 15/8/2023

Thời gian ban hành bản tin tiếp theo: ngày 15/10/2023

**Người chịu trách nhiệm
ban hành bản tin**

Phạm Thị Kim Phụng